

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA TISA

KIKAO CHA KWANZA

7 NOVEMBA, 2017

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA TISA

KIKAO CHA KWANZA – TAREHE 7 NOVEMBA, 2017

I. WIMBO WA TAIFA KUIMBWA:

II. DUA KUSOMWA NA KIKAO KUANZA SAA TATU ASUBUHI:

III. KIAPO CHA UAMINIFU:

1. Mhe. Janeth Maurice Massaburi

IV. TAARIFA YA SPIKA:

V. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

WAZIRI WA FEDHA NA MIPANGO:

Mapendekezo ya Mpango wa Maendeleo wa Taifa unaokusudiwa kutekelezwa na Serikali kwa Mwaka wa Fedha 2018/2019.

Mwongozo wa Kuandaa Mpango na Bajeti ya Serikali kwa Mwaka wa Fedha 2018/2019.

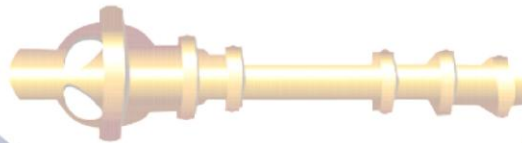
MWENYEKITI WA KAMATI YA BAJETI:

Taarifa ya Mwenyekiti wa Kamati ya Bajeti juu ya Mapendekezo ya Mpango wa Maendeleo wa Taifa unaokusudiwa kutekelezwa na Serikali pamoja na Mwongozo wa Kuandaa Mpango na Bajeti ya Serikali kwa Mwaka wa Fedha 2018/2019.

MSEMAJI MKUU WA KAMBI RASMI YA UPINZANI WA WIZARA YA FEDHA NA MIPANGO:

Taarifa ya Msemaji Mkuu wa Kambi Rasmi ya Upinzani wa Wizara ya Fedha na Mipango juu ya Mapendekezo ya Mpango wa Maendeleo wa Taifa unaokusudiwa kutekelezwa na Serikali pamoja na Mwongozo wa Kuandaa Mpango na Bajeti ya Serikali kwa Mwaka wa Fedha 2018/2019.

VI. MASWALI:

OFISI YA WAZIRI MKUU:

1. MHESHIMIWA AIDA JOSEPH KHENAN (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu:-

Je, Serikali ina mpango gani na vijana wanaomaliza Shule za Msingi, Shule za Sekondari na Vyuo kwa kuwawezesha kujiajiri.

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

2. MHESHIMIWA AMINA NASSOR MAKILAGI (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Wananchi wa Halmashauri ya Musoma katika Kata za Etaru, Lufulifu, Nyegina na Nyakatende wanakabiliwa na tatizo la maji:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuwapatia wananchi wa Kata hizo maji safi na salama.

3. MHESHIMIWA ZAINAB ATHUMAN KATIMBA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):-

(a) Je, Serikali ina mkakati gani mahususi wa kuboresha mazingira ya kujifunza katika shule za Umma za Sekondari nchi nzima ikiwa ni pamoja na ukarabati wa majengo, madarasa, mabweni na maabara;

(b) Je, kwa nini Serikali isione umuhimu wa kuifuta kazi Bodi na Menejimenti ya Mamlaka ya Elimu Tanzania na kuiunda upya kwa sababu imeshindwa kusimamia ubora wa elimu nchini;

(c) Je, Serikali ina mpango gani wa kuzifufua shule zilizokuwa za watoto wenye vipaji maalum.

WIZARA YA NISHATI:

4. MHESHIMIWA HASSAN ELIAS MASALA (NACHINGWEA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati:-

(a) Je, Serikali kupitia REA III ina mpango gani wa kusambaza umeme katika Kata zilizobaki Wilayani Nachingwea;

(b) Je, nini Mpango wa Serikali wa kutatua tatizo la kukatikakatika kwa umeme Wilayani Nachingwea.

5. MHESHIMIWA ISSA ALI MANGUNGU (MBAGALA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati:-

Je, ni lini miradi ya umeme yenye Zabuni Na. PA/001/2015/DZN/W/12 maeneo ya Chamazi Dovy, kwa Mzala 1 – 3, Mbande kwa Masista na Chamazi Vigoa itakamilika ili wananchi wa maeneo hayo wapate umeme.

WIZARA YA VIWANDA, BIASHARA NA UWEKEZAJI:

6. MHESHIMIWA SELEMANI JUMANNE ZEDI (BUKENE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda, Biashara na Uwekezaji:- Serikali imejitahidi sana kupeleka umeme vijijini, jambo ambalo litaongeza ajira kutokana na uanzishwaji wa viwanda vidogo vidogo vya kusindika mazao ya kilimo maeneo ya vijijini kama vile usindikaji wa mafuta ya alizeti, kukoboa na kupaki mpunga na kusaga na kupaki unga wa mahindi:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuwasaidia wananchi wa vijijini kupata elimu, mitaji na masoko ili shughuli za kuanzisha usindikaji wa mazao ya kilimo uwe na tija.

WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA WATOTO:

7. MHESHIMIWA JORAM ISMAEL HONGOLI (LUPEMBE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:- Dawa zinazotolewa na MSD zimekuwa zikichelewa sana kupelekwa kwenye Halmashauri na hivyo kusababisha baadhi ya dawa kupelekwa zikiwa

zimekaribia kuisha muda wake wa matumizi; hali inayozisababishia Halmashauri gharama kubwa za uteketezaji:-

Je, ni kwa nini gharama za uteketezaji wa dawa hizo zigharamiwe na Halmashauri badala ya MSD ambayo inachelewa kuzipeleka.

WIZARA YA KILIMO:

8. MHESHIMIWA YAHAYA OMARY MASSARE (MANYONI MAGHARIBI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo:- Katika mpango wa Kilimo Kwanza Serikali ilihamasisha Watanzania kuongeza uzalishaji katika kilimo ili Serikali itoe mikopo ya matrekta kwa wingi:-

- (a) Je, kumekuwa na mafanikio kiasi gani kwa mazao ya biashara na chakula;
- (b) Kama kumekuwa na mafanikio, Je, kuna utaratibu gani wa kuendeleza mpango huo kwa wananchi wanaohitaji kukopeshwa matrekta wakiwemo wananchi wa Jimbo la Manyoni Magharibi.

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

9. MHESHIMIWA MAHMOUD HASSAN MGIMWA (MUFINDI KASKAZINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Mwaka 2013 Waziri Mkuu Mstaafu Mhe. Mizengo Kayanza Pinda aliahidi kutoa shilingi 295,000,000/= kwa ajili ya kusaidia ukamilishaji wa mradi wa umwagiliaji uliopo katika Kijiji cha Nundwe Kata ya Ihalimba:-

Je, ni lini Serikali itatimiza ahadi hiyo ya Waziri Mkuu Mstaafu ili Vijana walio wengi wapate ajira.

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

10. MHESHIMIWA MARWA RYOBA CHACHA (SERENGETI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Katika Bajeti ya 2016/2017 kipande cha barabara (Mugumu – Nata) ni barabara pekee inayounganisha Mkoa wa Mara na Arusha kilitengewa fedha Tshs. Bilioni 12; tangazo la Zabuni ya barabara lilitoka mara tatu na mwishoni Mkandarasi wa kujenga barabara hiyo akapatikana lakini Serikali ilikataa kusaini Mkataba kwa maelezo kwamba Serikali haina fedha wakati fedha zilitengwa kwenye Bajeti:-

(a) Je, ni kwa nini Serikali haioni umuhimu wa barabara hii ambayo iko kwenye Ilani ya Uchaguzi ya CCM;

(b) Je, Serikali inawaambia nini wananchi wa Mkoa wa Mara kuhusu ujenzi wa barabara hiyo.

11. MHESHIMIWA ALFREDINA APOLINARY KAHIGI (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Wananchi wa Mkoa wa Kagera wanakabiliwa na tatizo kubwa la ukosefu wa usafiri wa meli jambo ambalo linawasababishia usumbufu mkubwa na usafiri wa mabasi umekuwa wa gharama na hatari zaidi:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuwapatia usafiri wa meli wananchi hao ili kuwapunguzia gharama pamoja na ajali za mara kwa mara.

12. MHESHIMIWA RHODA EDWARD KUNCHELA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Ujenzi wa reli ya kati ni hatua inayochukuliwa kuboresha miundombinu katika nchi hii:-

Je, Serikali inawasaidiaje wananchi wanaokumbwa na bomoabomoa kupata fidia zao kwa wakati hasa ukizingatia kuwa wananchi wengi ni maskini na hawawezi kumudu gharama za kujenga makazi upya.

WIZARA YA FEDHA NA MIPANGO:

**13. MHESHIMIWA DEOGRATIAS FRANCIS
NGALAWA (LUDEWA):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Fedha na Mipango:- Wafanyakazi wa TTCL wa iliyokuwa Jumuiya ya Afrika Mashariki waliolipwa peshehi ni wale waliofungua kesi Mahakamani na kushinda. Aidha, wapo ambao wanastahili malipo lakini hawakuwa na uwezo wa kumlipa wakili katika kuendesha kesi hiyo:-

Je, ni lini Serikali itawalipa Wafanyakazi wa TTCL wa iliyokuwa Jumuiya ya Afrika Mashariki madai ya peshehi zao.

WIZARA YA KATIBA NA SHERIA:

14. MHESHIMIWA IGNAS ALOYCE MALOCHA (KWELA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Katiba na Sheria:- Katika bajeti ya 2016/2017 Serikali ilipanga kujenga baadhi ya Mahakama za Wilaya na za Mwanzo katika maeneo mbalimbali nchini:-

- (a) Je, ni hatua ipi imefikiwa katika ujenzi wa Mahakama hizo;
- (b) Kwa kuwa Mahakama ya Mwanzo Mtowisa katika Wilaya ya Sumbawanga Vijijini ni
  - miongoni mwa Mahakama iliyopangiwa bajeti ya ujenzi kutokana na uchakavu mkubwa na hatarishi kwa Wananchi; Je, ni lini ujenzi utaanza.

VII. MISWADA YA SHERIA YA SERIKALI:

(Kusomwa Mara ya Kwanza)

Muswada wa Marekebisho ya Sheria ya Kudhibiti na Kupambana na Dawa za Kulevya wa Mwaka 2017 [*The Drugs Control and Enforcement (Amendment) Bill, 2017*].

VIII. HOJA ZA SERIKALI:

WAZIRI WA FEDHA NA MIPANGO:-

Kwamba, Bunge lipokee, kujadili na kushauri kuhusu Mapendekezo ya Mpango wa Maendeleo wa Taifa unaokusudiwa kutekelezwa na Serikali pamoja na Mwongozo wa Kuandaa Mpango na Bajeti ya Serikali kwa Mwaka wa Fedha 2018/2019.

IX. KAMATI YA MIPANGO.

DODOMA
7 NOVEMBA, 2017

S.N. KAGAIGAI
KATIBU WA BUNGE